

แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
motivation to education of master degree students Faculty of Education
Maha sarakham University

ดร.ธัชชัย จิตรนันท์¹
Dr.Thatchai Chittranun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 5 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะของสถาบัน ด้านสาขาวิชา ด้านการประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยจำแนกตามเพศ และภาควิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เรียนในปีการศึกษา 2556-2558 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต โดยใช้ t-test และ F-test (One – way Analysis of Variance) ผลการวิจัย พบว่า นิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นิสิตระดับมหาบัณฑิต ที่มีเพศและสาขาวิชาต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ : แรงจูงใจในการศึกษาต่อ นิสิตระดับมหาบัณฑิต

Abstract

The purposes of this search were to study and to compare motivation to pursue higher education of master degree students with diffract senses and subject department of the Faculty of Education at Maha sarakham University. The motivational factors include characteristics of institutions, areas of study, employability, personal reasons, and social and economic issues. The participants were 256 graduate students enrolling in the Faculty of Education between the academic year of 2013 to 2015. The instrument utilized in the research was a set of questionnaire developed by the researcher. The statistics used for data analysis consists of percentage, mean, standard deviation and independent T-test and F-test (One-way ANOVA) were employed for hypothesis testing. The finding is found that the students of the Faculty of Education showed motivation to pursue study in overall at a high

¹ อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

level. The students with differences in sasses and subject department did not show difference motivations at pair sue their study both in each aspect and in over cell.

Keywords: motivation to pursue higher education, master degree students

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญต่อบุคคล สังคม ประเทศชาติ และต่อโลกเป็นอย่างยิ่ง อาจจะกล่าวได้ว่า “ตราบใดที่โลกยังมีมนุษย์ไม่สิ้นสุดการศึกษาต้องอาศัย” เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมนุษย์ที่อาศัยโลกอยู่จะต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาสำหรับการพัฒนาตน เมื่อสมาชิกของสังคมได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว สังคมและประเทศชาติรวมทั้งโลกด้วยก็จะได้รับการพัฒนาต่อไปด้วย (ลักขณา สรวิวัฒน์. 2551 : 2) และการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืนสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นแล้วยังมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาในระดับนานาชาติ โดยมีจุดเน้นคือ ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม การศึกษาขั้นบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูง ซึ่งเป็นการตอบสนองของบุคคลที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานของตนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ผู้ที่เข้ารับการศึกษาดังแต่ละคนมีแรงจูงใจที่แตกต่างกัน เช่น ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น หรือความต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้า และความมั่นคงในชีวิตการทำงานนั้น (รุ่งทิพา ประสพสันต์. 2543 : 3) นอกจากนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาคือค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาที่สูงขึ้นจะมีประโยชน์ในการทำงาน เพราะลักษณะการทำงานหลายอย่างขึ้นอยู่กับปริญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ (ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์. 2547 : 1) ซึ่ง

แรงจูงใจจะเป็นตัวกระตุ้นให้กระทำการในสิ่งนั้นได้สำเร็จตามความต้องการหรือมุ่งหวัง ถ้าขาดแรงจูงใจก็จะทำงานหรือศึกษาเล่าเรียนก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ (กาญจนา พุทธนิมิต. 2552 : 48) แรงจูงใจมีผลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆของบุคคลเป็นอันมาก เพราะการที่บุคคลเกิดแรงจูงใจในการที่จะกระทำพฤติกรรม ย่อมจะทำให้พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ในสิ่งนั้นๆ มีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าบุคคลที่ไม่เกิดแรงจูงใจ (ลักขณา สรวิวัฒน์. 2551 : 45) ซึ่งแรงจูงใจที่แตกต่างกันดังกล่าว ย่อมส่งผลถึงการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่จะต้องมีความสอดคล้องและต้องตอบสนองผู้ที่เข้ามาเรียนได้ตามความเป็นจริง ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นกลไกหรือกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติในอนาคต (สุรทอง ศรีสะอาด. 2544 : 37) และเพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ลึก รู้รอบ มีจิตสำนึกเชิงจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับคณะศึกษาศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหนึ่งในคณะที่มีบุคคลให้ความสนใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นจำนวนมาก ซึ่งในระดับมหาบัณฑิตศึกษานั้นได้เปิดสอนอยู่ 6 ภาควิชา แต่มีพบว่าจำนวนนิสิตที่ศึกษาต่อเป็นจำนวนมากนั้น มีอยู่ 4 ภาควิชาด้วยกัน คือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชา

วิจัยและพัฒนาการศึกษา และภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา ซึ่งจำนวนนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2556 : 18-20) นั้นแสดงว่าจะต้องมีปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจให้นิสิตเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นแรงจูงใจจึงมีความสำคัญ ต่อการกำหนดนโยบายของสถาบันการศึกษา อีกทั้งยังส่งผลถึงการจัดการศึกษาที่จะต้องมีความสอดคล้องและตอบสนองผู้ที่เข้ามาเรียนได้ตามความเป็นจริง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อที่จะได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อ และเพื่อจะนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา และการวางแผนการบริหารหลักสูตรของสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตลอดจนเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแรงจูงใจในการศึกษาของนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจำแนกตามเพศ และภาควิชา

สมมุติฐานการวิจัย

นิสิตระดับมหาบัณฑิตที่มี เพศและภาควิชาที่ต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและดำเนินการบริหารจัดการภายในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านการวางแผนการบริหารหลักสูตร และวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสมต่อไป
2. เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการปรับปรุงด้านการวางแผนการบริหารหลักสูตร และวางแผนการจัดการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริการด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เรียนในปีการศึกษา 2556 – 2558 ที่มีสถานภาพเป็นนิสิตตามหลักสูตร 2 ปี (ปีการศึกษา 2556-25568) จำนวน 797 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

มหาสารคามที่เรียนในปีการศึกษา 2556 - 2558 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (1970 : 608) จำนวน 265 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1.ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 เพศ ได้แก่ ชาย และหญิง

3.1.2 ภาควิชา ได้แก่ 4 ภาควิชาที่มีนิสิตการศึกษาต่อเป็นจำนวนมากในปีการศึกษา 2556 ประกอบด้วย 1) การบริหารการศึกษา 2) วิชาหลักสูตรและการสอน 3) ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา และ 4) ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะของสถาบัน 2) สาขาวิชา 3) การประกอบอาชีพ 4) เหตุผลส่วนตัว และ 5) สังคมและเศรษฐกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะของสถาบัน 2) ด้านสาขาวิชา 3) ด้านการประกอบอาชีพ 4) ด้านเหตุผลส่วนตัว และ 5) ด้านสังคมและ

เศรษฐกิจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างเครื่องมือเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ และประเมินค่า 5 ระดับ

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำแบบสอบถามและคำถามปลายเปิดไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มนิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจากคณะอื่น จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจมาทำการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตลอดจนการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับแรงจูงใจ

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยจำแนกตามเพศ และภาควิชา กรณีสัมประ 2 กลุ่ม ค่าวิเคราะห์ที่ใช้ t- test และ มากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ที่ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) หากมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไปทำการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Post-hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

แรงจูงใจในการศึกษาต่อ	MEAN	S.D.	ระดับแรงจูงใจ
1. ด้านคุณลักษณะของสถาบัน	4.26 4.30	0.49 0.56	มาก มาก
2. ด้านสาขาวิชา			
3. ด้านการประกอบอาชีพ	4.39 4.20	0.52 0.55	มาก มาก
4. ด้านเหตุผลส่วนตัว	4.38	0.53	มาก
5. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ			
รวม	4.31	0.41	มาก

1. นิสิตระดับมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. นิสิตระดับมหาวิทยาลัยที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. นิสิตระดับมหาวิทยาลัยต่างสาขาวิชา มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาระงูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผล มีดังนี้

1. การศึกษาระงูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเพราะผู้เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยนั้นย่อมมีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันคือต้องการเข้าศึกษาเพื่อนำวุฒิการศึกษาที่ได้ไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า หรือเพื่อนำไปประกอบอาชีพที่มั่นคงด้วยการแสวงหาความก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของรูม (Vroom. 1986 : 336-338) แรงจูงใจต่างๆ เกิดจากความคิดของบุคคลในการตั้งความหวังในสิ่งที่ต้องการ หากสิ่งที่บุคคลพยายามทำสอดคล้องกับความสามารถก็จะเป็นแรงจูงใจมากขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตอยู่ในระดับมาก โดยมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านการประกอบอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านสาขาวิชา ด้านคุณลักษณะของสถาบัน และอันดับสุดท้ายคือด้านเหตุผลส่วนตัว เนื่องมาจากต้องการสร้างความมั่นคงในอาชีพการงานของตน ต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและการ

ยอมรับจากสังคมและบุคคลรอบข้าง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับพจน์ สะเพียรชัย (2526 : 24) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นจะมีแนวโน้มที่สูง ส่วนหนึ่งมาจากผู้เรียนมีค่านิยมในปริญญาและการศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้ชีวิตเป็นที่สมบูรณ์ นอกจากนั้นยังต้องการความรู้ที่ใหม่ๆ ไปใช้ในงานที่จะปฏิบัติต่อไปซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ที่มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด คือมีความต้องการความมั่นคงทางฐานะเศรษฐกิจและอาชีพ และยังมีความต้องการด้านสังคมและการเป็นเจ้าของเป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร (2551 : 95) พบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของการศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ สอดคล้องกับทฤษฎีการตั้งเป้าหมายของ ล็อกและเลธัม (Locke and Latham. 1990) มีสาระสำคัญว่า เป้าหมายที่มีความชัดเจน เจาะจง และน่าท้าทาย จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติที่ดีกว่าเป้าหมายง่าย เป้าหมายที่ขาดความชัดเจนและการไม่มีเป้าหมาย ซึ่งทุกคนสามารถกำหนดเองได้โดยตรงไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ทุกคนสามารถกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จเองได้ อีกทั้งในปัจจุบัน ในด้านสังคมเปิดโอกาสทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมกันทั้งเพศชายและเพศหญิง สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นิสิตไม่ว่าเพศชายหรือหญิงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้และประสบการณ์

ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อความอยู่รอดของตนเอง สิ่งที่สำคัญคือทุกคนต่างก็ต้องการเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วเป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เมื่อตนสำเร็จการศึกษาแล้วจะเป็นผู้ที่มีความมั่นคง มีรายได้สูง มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน มีชื่อเสียงตามที่แต่ละคนมุ่งหวัง สิ่งเหล่านี้สามารถตอบสนองหรือเป็นสิ่งที่เจ้าของมนุษย์ ได้ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงก็ตาม ดังที่มุกดา ศรียงค์ และคนอื่นๆ (2539 : 227) กล่าวถึงทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อการศึกษาว่าแรงจูงใจเพื่อการศึกษาเป็นแรงจูงใจที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น พยายามศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และพยายามแสวงหาคำตอบหรือข้อเท็จจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ สุชนิตย์ จันทร์ตรี (2544 : 78) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท ระบบพิเศษ ของนิสิตศูนย์พัฒนาการศึกษาดูรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการศึกษาต่อของการศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามภาควิชา พบว่า นิสิตต่างภาควิชามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากต้องการสร้างความมั่นคงในอาชีพการงานของตน ต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและการยอมรับจากสังคมและบุคคลรอบข้าง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลของการเข้าศึกษาต่อของ อดุลย์ วิริยเวชกุล (2542 : 27-36) ที่กล่าวว่าการศึกษาที่บุคคลเข้าศึกษาต่อก็เพื่อที่จะได้รับความรู้ ความสามารถตลอดจนทักษะที่เหมาะสมกับบุคลิกที่ได้รับและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ สอดคล้องกับ

เรื่องเกียรติ ปัญจพลสกุล (2550 : 97) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนิสิตภาคปกติบูรพา ประจำปีการศึกษา 2550 พบว่า นิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถาบันการศึกษาควรเน้นในด้านการพัฒนาประสิทธิภาพในด้านวิชาชีพให้แก่นิสิตให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของแต่ละนิสิตแต่ละคน รวมถึงการเปิดรายวิชาให้นิสิตสามารถเลือกเรียนได้หลากหลาย เพื่อนิสิตจะได้มีโอกาสฝึกฝนและนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ตรงตามทีมนิสิตแต่ละคนมีความถนัด ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

1.2 สถาบันการศึกษาควรมีแผนงานโครงการรองรับ มีระบบข้อมูลที่ชัดเจนของหน่วยงานและสาขาอาชีพที่นิสิตสังกัดภาควิชา

นั้นๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เข้าสู่การพัฒนาระบบการจัดการบริหารการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษารูปแบบและสอดคล้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิต มีระบบการพัฒนานิสิตและส่งเสริมทางวิชาชีพ จัดระบบการติดตาม นิเทศ และประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผล และความคาดหวังของนิสิตก่อนเข้าศึกษาและหลังจากสำเร็จการศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบการศึกษาของสถาบันการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงภาควิชาและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา พุทธิมนต์. (2552). แรงจูงใจในการเรียน. วารสารโรงเรียนนายเรือ. 9(1), 48.
- ประดิษฐ์ เอกทัศน์. (2539). จิตวิทยาทั่วไป. มหาสารคาม : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2526). การศึกษากับพัฒนาเยาวชน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 17(2), 7-35.
- มาลี จุฑา. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- มุกดา ศรียงค์ และคนอื่นๆ. (2539). จิตวิทยาทั่วไป : General Psychology. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เรื่องเกียรติ ปัญจพลสกุล. (2550). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนิสิตภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2550. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2551). จิตวิทยาเพื่อการสร้างสัมพันธภาพทางสังคม. ขอนแก่น : คลังน่านาวิทยุ.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2542). หลักสูตรเรียนรู้ตลอดชีวิต. ใน รวมบทความวิชาการการอุดมศึกษา : 2542. ประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : พรินต์โปร.

อารี พันธุ์ณี. (2546). **จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : ไยไหมเอดดูเคท.

Locke, E. A, and Latham, G.P. (1990). **A theory of goal setting and task performance**.

Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

Vroom, V H. (1986). **Work and Motivation**. New York : Free Press.